

11. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra životného prostredia Slovenskej republiky L. Sólymosa na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky E. Jakaba podanú 20. septembra 2018 vo veci ochrany Žitného ostrova a riešenia environmentálnych zát'aží

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

László Sólymos
minister

SECRETARIA PRESEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 10-10-2018		
Číslo spisu: PRED-52980		
Listy 4-	Prílohy -	
RZ	ZH	LU

Bratislava 18 október 2018
Číslo: 52980 /2018

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou, s ktorou ste sa na mňa obrátili Vás chcem ubezpečiť, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky považuje za jednu z prvoradých a osobitých úloh zabezpečenie ochrany vodných ekosystémov a zdrojov. Prioritnú pozornosť venujeme najmä oblastiam prirodzenej akumulácie vôd, tzv. chráneným vodohospodárskym oblastiam.

Chránená vodohospodárska oblasť na Žitnom ostrove (ďalej len CHVO ŽO) má plochu takmer 1 400 km², čo je asi 20 % z celkovej plochy (cca 7 tisíc km²) všetkých CHVO na Slovensku. Na jej území sa nachádzajú najväčšie zásoby pitnej vody zo zdrojov podzemnej vody v Európe (cca 17,3 m³); toto množstvo stačí pre zásobovanie pitnou vodou (bez úpravy) 10 miliónov obyvateľov pri priemernej spotrebe 150 litrov na obyvateľa na deň.

Podzemné vody sú najviac ohrozované priemyselnými prevádzkami a znečistenými komunálnymi odpadovými vodami, intenzívnou činnosťou v poľnohospodárstve, nelegálnymi skládkami odpadu a podobne. Vodárenské zdroje sú tiež ohrozované nevhodnou činnosťou v ochranných pásmach (napríklad rôzne výrobné prevádzky s potenciálom zaťažovania životného prostredia, ťažba štrku v chránených vodohospodárskych oblastiach, nekontrolovateľný rozvoj športu a rekreácie na úkor degradácie životného prostredia, nevhodné urbanistické smerovanie.). Významný problém predstavujú plošné zdroje znečistenia (hospodárenie na pôde, znečistenie z atmosféry) a používanie látok s vysokým a trvalým znečisťujúcim účinkom (ropné látky, rádioaktívne látky, pesticídy, detergenty, farmaceutiká).

V rámci hodnotenia plošného znečistenia podzemných vôd bol bodovo sledovaný výskyt pesticídnych látok na Žitnom ostrove v objektoch SHMÚ a VÚVH. Podľa predmetných a opakovaných zistení znečistenie podzemných vôd pesticídmi nie je významné. Napriek tomu považujeme za nevyhnutné venovať zvýšenú pozornosť najmä vysoko

rizikovým pesticídom, ktoré majú potenciál preniknúť do podzemných vôd a zabezpečiť monitorovanie ich výskytu.

Z výsledkov hodnotenia stavu podzemnej vody vyplýva, že v oblasti Žitného ostrova je kvalita podzemných vôd vplyvom špecifických prírodných podmienok a antropogénnych vplyvov do 25 m ovplyvnená a v hlbších častiach sa nachádzajú podzemné vody s veľmi dobrými kvalitatívnymi vlastnosťami. Pretože vodárenské zdroje odoberajú podzemnú vodu z hĺbok cca 50 – 90 m, sú v súčasnosti vodárenské zdroje podzemných vôd v dobrom kvantitatívnom aj chemickom stave a nehrozí žiadne významné zhoršenie.

V súvislosti s výstavbou a prevádzkou Vodného diela Gabčíkovo sa vykonával a vykonáva monitoring vplyvu vybudovania a prevádzky tejto vodnej stavby na zložky životného prostredia (ďalej len monitoring) v takom rozsahu, aký nemá minimálne v stredoeurópskom prostredí pri vodných stavbách obdobu (čo do rozsahu monitoringu, tak do počtu rokov vykonávania monitoringu po skončení výstavby a uvedení vodnej stavby a jej objektov do prevádzky).

V rámci CHVO Žitný ostrov je v Registri environmentálnych záťaží (REZ), vo všetkých jeho častiach, evidovaných 66 starých environmentálnych záťaží. Z toho v časti A - pravdepodobné environmentálne záťaže: 27 lokalít, v časti B - potvrdené environmentálne záťaže: 3 lokality, v časti C - sanované/rekultivované lokality: 24 lokalít, záťaže zaradené do registra časti A a registra časti C: 10 lokalít, v časti B a zároveň v časti C: 2 lokality.

Dlhodobé monitorovanie šírenia znečistenia unikajúcich látok z environmentálnej záťaže vo Vrakuni preukázalo, že tieto neohrozujú vodárenské zdroje situované na Žitnom ostrove. Tieto zdroje sú jednak vzdialené a v dôsledku sanácie skládky v bývalých chemických závodoch Juraja Dimitrova vo Vrakuni sa zabezpečí, že najbližšie desiatky rokov nehrozí ich poškodenie.

Inšpektori zo Slovenskej inšpekcie životného prostredia začali v roku 2018 vykonávať kontroly zamerané na zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami a na nakladanie s vodami podľa zákona č. 364/2004 Z .z. o vodách v subjektoch, ktoré svoju činnosť vykonávajú na území Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. V súčasnej dobe boli ukončené kontroly v 23 kontrolovaných organizačných jednotkách, z toho v okrese Dunajská Streda v 8 prípadoch a v okrese Galanta – veľkokapacitný vodný zdroj Jelka v 15 prípadoch. Vykonanými kontrolami nebolo zistené, že subjekty v kontrolovanom období skladovali chemické prostriedky na ochranu rastlín, ktorých účinnou látkou je atrazín.

Ministerstvo životného prostredia SR zároveň pripravilo historicky prvý zákon o chránených vodohospodárskych oblastiach, ktorý je určený na ochranu všetkých desiatich CHVO. Novú legislatívu tento týždeň ústavnou väčšinou schválil parlament. Účelom zákona

je ustanoviť jednotný postup ústredných orgánov štátnej správy a ostatných úradov kompetenčne zabezpečujúcich efektívnu ochranu vôd prirodzene sa vyskytujúcich na území chránených vodohospodárskych oblastí z hľadiska ochrany životného prostredia s dôrazom na ochranu vody, pôdy a s dôrazom na ochranu zdravia ľudí. V zákone je napríklad presne a doslovne napísané: „V chránenej vodohospodárskej oblasti sa zakazuje ťažiť nevyhradené nerasty povrchovým spôsobom.“

Čo sa týka environmentálnych záťaží, Informačný systém environmentálnych záťaží (IS EZ) zabezpečuje zhromažďovanie údajov a poskytovanie informácií o environmentálnych záťažiach a je súčasťou informačného systému verejnej správy.

V registri environmentálnych záťaží na Slovensku je zapísaných 1763 environmentálnych záťaží s rozdelením na register časť A – pravdepodobné environmentálne záťaže: 882, register časť B – environmentálne záťaže: 311, register časť C – sanované/rekultivované lokality: 804, záťaže aktuálne zaradené do registra časti A a registra časti C: 113 a záťaže aktuálne zaradené do registra časti B a registra časti C: 121. Všetky informácie o environmentálnych záťažiach sú voľne prístupné: <http://envirozataze.enviroportal.sk>.

Celkovo bolo Ministerstvo životného prostredia SR určené ako príslušné ministerstvo na sanáciu environmentálnych záťaží na 62 lokalitách a Ministerstvo obrany SR na 11 lokalitách. Z toho MŽP SR zabezpečilo sanáciu na 13 lokalitách a MO SR na 6 lokalitách v rámci Operačného programu Životné prostredie.

V súčasnosti sa zabezpečuje sanácia environmentálnych záťaží v rámci nasledovných projektov:

- Sanácia vybraných environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (1) – 18 lokalít MŽP SR
- Sanácia vybraných environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (2) - 2 lokality MŽP SR a 3 lokality MO SR
- Sanácia vybraných environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (4) - 5 lokalít MŽP SR a 2 lokality MO SR
- Sanácia vybraných environmentálnych záťaží Slovenskej republiky (5) - 12 lokalít MŽP SR
- Sanácia environmentálnej záťaže Bratislava – Vrakuňa – Vrakunská cesta – skládka CHJZD (SK/EZ/B2/136)
- Sanácia environmentálnej záťaže Predajná – skládka PO Predajná, I, II.

Sanácia environmentálnych záťaží, pre ktoré boli určené ako príslušné ministerstvá MŽP SR a MO SR bude financovaná z prostriedkov EÚ prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020).

Environmentálne záťaže, ktoré sú navrhnuté na sanáciu, sú zahrnuté v Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží (2016 – 2021) <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/statny-program-sanacie-environmentalnych-zatazi-2016-2021-navrh>) s predpokladaným termínom ukončenia do roku 2023 podľa schválených plánov prác.

S úctou

Vážený pán

Elemér Jakab

poslanec

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava

Na vedomie:

Vážený pán

Andrej Danko

predseda

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava